

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla)

22 ta' Novembru 2018 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Artikoli 56 u 63 TFUE – Libertà li jiġu pprovduti servizzi u moviment liberu tal-kapital – Stabbilimenti ta' kreditu – Taxxa ta' stabbiltà u kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa ddeterminati abbażi tat-total tal-karta tal-bilanż mhux ikkonsolidata tal-stabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija – Inklużjoni tat-tranżazzjonijiet bankarji ta' natura transkonfinali – Esklużjoni tat-tranżazzjonijiet tas-sussidjarji fi Stat Membru ieor – Differenza fit-trattament – Restrizzjoni – Ġustifikazzjoni”

Fil-Kawża C-625/17,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva, l-Awstrija), permezz ta' deċiżjoni tat-18 ta' Ottubru 2017, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-3 ta' Novembru 2017, fil-proċedura

Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG

vs

Finanzamt Feldkirch,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, Viċi President, li qed jaixxi bħala President tal-Ewwel Awla, J.-C. Bonichot (Relatur), A. Arabadjiev, E. Regan u C.G. Fernlund, Imġallfin,

Avukat Ġenerali : P. Mengozzi,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG, minn C. Nauer, Rechtsanwalt,
- għall-Gvern Awstrijak, minn G. Hesse, bħala aġent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn R. Lyal kif ukoll minn N. Gossement u C. Tritz, bħala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meqda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 56 u 63 TFUE.

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG (iktar 'il quddiem "Hypothekenbank") u l-Finanzamt Feldkirch (i?-?entru tat-Taxxa ta' Feldkirch, L-Awstrija) dwar de?i?jonijiet ta' dan tal-a??ar tal-20 ta' Jannar 2015 li jistabbilixxu l-ammont tat-taxxa ta' stabbiltà u tal-kontribuzzjoni spe?jali g?at-taxxa ta' stabbiltà li kellhom jit?allu minnha inkonnessjoni mas-sena 2014.

Il-kuntest ?uridiku

3 L-Artikolu 1 tas-Stabilitätsabgabegesetz (il-Li?i dwar it-Taxxa ta' Stabbiltà, iktar 'il quddiem is-"StabAbgG"), introdott bil-Budgetbegleitgesetz 2011 (il-Li?i ta' Akkumpagnjament tal-Ba?it tal-2011), tat-30 ta' Di?embru 2010 (BGBl. I, 111/2010), jipprovdi:

"L-attività tal-istabbilimenti ta' kreditu hija su??etta g?at-taxxa ta' stabbiltà. It-terminu "stabbilimenti ta' kreditu" fis-sens ta' din il-li?i federali jirreferi g?all-istabbilimenti li g?andhom li?enzja skont il-Bankwesengesetz (li?i dwar is-sistema bankarja), BGBl. 532/1993, kif ukoll g?all-ferg?a ta' stabbilimenti ta' kreditu barranin li, skont il-li?i dwar is-sistema bankarja, huma awtorizzati jipproponu servizzi permezz ta' ferg?a stabbilta fl-Awstrija. [...]"

4 L-Artikolu 2 tas-StabAbgG, fil-ver?joni pre?edenti g?al-Li?i Federali BGBl. I, 184/2013, jipprovdi:

"(1) Il-ba?i tat-taxxa ta' stabbiltà hija ffurmata mit-total tal-karta tal-bilan? mhux ikkonsolidata medja (paragrafu 2) tal-istabbiliment ta' kreditu, wara t-tnaqqis tal-ammonti msemija fil-paragrafu 2. G?as-snin kalendarji 2011, 2012 u 2013, je?tie? li jittie?ed b?ala ba?i t-total tal-karta tal-bilan? mhux ikkonsolidata medja tas-sena kontabbli li tag?laq matul is-sena 2010. Sa mis-sena kalendarja sussegwenti, je?tie? li jittie?ed b?ala ba?i t-total tal-karta tal-bilan? mhux ikkonsolidata medja tas-sena kontabbli li tag?laq matul is-sena ta' qabel is-sena kalendarja li abba?i tag?ha g?andha tit?allas it-taxxa ta' stabbiltà.

[...]

(6) Fir-rigward tal-istabbilimenti ta' kreditu msemija fl-Artikolu 1, stabbiliti fi Stat Membru ie?or [...] u li je?er?itaw attività fl-Awstrija permezz ta' ferg?a, je?tie? li ji?i kkalkulat, skont il-paragrafi 1sa 5, total tal-karta tal-bilan? fittizzju tal-volum tat-tran?azzjonijiet attribwibbli lil din il-ferg?a, b'tali mod li t-total tal-karta tal-bilan? fittizzju jkun jiffirma l-ba?i tat-taxxa."

5 L-Artikolu 3 tas-StabAbgG, fil-ver?joni tag?ha qabel il-Li?i Federali BGBl. I, 13/2014, huwa redatt kif ?ej:

"It-taxxa ta' stabbiltà g?andha tammonta fir-rigward ta?-?ifri tal-ba?i tat-taxxa msemija fl-Artikolu 2,

1. ta' bejn EUR 1 u 20 biljun, g?al 0.055 %
2. superjuri g?al EUR 20 biljun, g?al 0.085 %."

6 L-Artikolu 3 tas-StabAbgG, kif emendat bil-Li?i Federali BGBl. I, 13/2014, jipprovdi:

"It-taxxa ta' stabbiltà tammonta g?a?-?ifri tal-ba?i tat-taxxa msemija fl-Artikolu 2,

1. ta' bejn EUR 1 u 20 biljun, għal 0.09 %

2. superjuri għal EUR 20 biljun, għal 0.11 %."

7 Skont l-Artikolu 7a(1) tas-StabAbgG, il-kontribuzzjoni speċjali għat-taxxa ta' stabbiltà għandha tiġi kkalkulata fil-forma ta' perċentwal tal-ammonti li għandhom jiġi allsu b'ala taxxa ta' stabbiltà.

8 Skont l-Artikolu 7b(2) tas-StabAbgG, l-ammont tat-taxxa ta' stabbiltà għas-sena 2014 jirriżulta mill-applikazzjoni magħquda tad-dispożizzjonijiet iżżittati, fis-sekk qabel u wara l-emendi introdotti bil-Liżżijiet Federali BGBl. I, 184/2013 u BGBl. I, 13/2014.

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

9 Hypothekenbank huwa stabbiliment ta' kreditu stabbilit fl-Awstrija li jipprovdi servizzi bankarji lil klijenti residenti f'dan l-Istat Membru kif ukoll fi Stati Membri oħrajn. It-total tal-karta tal-bilanż ta' Hypothekenbank tirriżulta, għal parti mhux negliġibbli, jiġifieri kważi kuart minnha inkonnessjoni mas-sena 2014, minn tranżazzjonijiet bankarji mwettqa mat-tieni grupp ta' klijenti.

10 Permezz ta' qiegħ deċiżjonijiet tal-20 ta' Jannar 2015, iġ-ġentru tat-taxxa ta' Feldkirch stabbilixxa, b'applikazzjoni tas-StabAbgG, l-ammont tat-taxxa ta' stabbiltà u tal-kontribuzzjoni speċjali għat-taxxa ta' stabbiltà dovut minn Hypothekenbank inkonnessjoni mas-sena 2014. Ir-rikors kontra dawn id-deċiżjonijiet qiegħ miżżud mill-Bundesfinanzgericht (il-Qorti Federali tal-Finanzi, l-Awstrija) permezz ta' sentrenza tal-1 ta' April 2016.

11 Insostenn tal-appell tagħha quddiem il-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva, l-Awstrija), Hypothekenbank issostni li hija ma kienet obbligata t'allas xejn b'ala taxxa ta' stabbiltà u b'ala kontribuzzjoni speċjali peress li dawn it-taxxi jmorru kontra, minn naħa, ir-regoli fil-qasam tal-għajuna mill-Istat u, min-naħa l-oħra, il-libertà li jiġu pprovduti servizzi u l-moviment liberu tal-kapital. B'mod partikolari, dan l-istabbiliment ta' kreditu jsostni li l-Artikolu 2 tas-StabAbgG jagħti lok għal diskriminazzjoni sa fejn jipprovdi għal trattament differenti għal tranżazzjonijiet simili. Filwaqt li t-tranżazzjonijiet bankarji mwettaq minn stabbiliment ta' kreditu stabbilit fl-Awstrija, mhux permezz ta' fergħa fi Stat Membru ieħor, ma' iġittadini ta' Stati Membri oħra jittieğdu inkunsiderazzjoni sabiex tiġi ddeterminata l-bażi tat-taxxi kontenzjużi, l-istess tranżazzjonijiet imwettqa permezz ta' sussidjarji stabbiliti fi Stat Membru ieħor ma jittiğdux hekk inkunsiderazzjoni.

12 B'hekk, grupp ta' kumpanniji jiġi intaxxat b'mod iktar favorevoli minn impriġa li ma tifformax parti minn grupp. Fil-fatt, fil-każ ta' grupp, il-kriterju ta' nuqqas ta' konsolidazzjoni għandu l-effett awtomatiku li jeskludi l-karta tal-bilanż tas-sussidjarji stabbiliti fi Stat Membru li ma huwiex l-Awstrija mill-bażi tat-taxxi inkwistjoni. Dan ikun differenti għal kumpannija iğolata li tipprovdi, hija stess jew permezz ta' fergħa, servizzi fi Stati Membri li ma huwiex l-Awstrija, peress li dawn is-servizzi jiġu inklużi awtomatikament fil-karta tal-bilanż ta' din il-kumpannija u fil-bażi tat-taxxa ta' stabbiltà li għandha t'allas. Din is-sitwazzjoni tikkostitwixxi diskriminazzjoni, fatt li jirriżulta mis-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47). Din id-diskriminazzjoni tista' tiddisturba l-provvista ta' servizzi bankarji fi Stati Membri li ma huwiex l-Awstrija. Dan seta' jiġi evitat kieku l-bażi tat-taxxa ta' stabbiltà u tal-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa qiegħ iddeterminata skont it-total tal-karta tal-bilanż ikkonsolidata, billi tiġi permessa l-imputazzjoni tat-taxxi eventwali tal-istess natura li jkollhom jiġi allsu minn sussidjarja fi Stat Membru ieħor.

13 Il-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva) qieset li ma huwiex qert li jirriżulta mis-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47),

mogħtija fil-qasam tal-libertà ta' stabbiliment, kif ukoll mis-sentenzi tat-2 ta' 19 unju 2005, Il-Kummissjoni vs L-Italja (C-174/04, EU:C:2005:350), tat-12 ta' Diċembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774), u tal-24 ta' Mejju 2007, Holböck (C-157/05, EU:C:2007:297), marbuta moviment liberu tal-kapital, li l-Istabbiliment ma hijiex konformi mad-dritt tal-Unjoni Ewropea.

14 Barra minn hekk, fir-rigward tal-applikazzjoni tar-regoli fil-qasam tal-għajjuna mill-Istat, il-qorti tar-rinviju tfakkar li jirriżulta, b'mod partikolari, mis-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2015, Finanzamt Linz (C-66/14, EU:C:2015:661, punt 21), li l-persuna responsabbli għal l-as ta' taxxa ma tistax te'pexxi li miżura fiskali li jibbenefikaw minnha impriji oħra tikkostitwixxi għajjuna mill-Istat sabiex tevadi l-as ta' din it-taxxa. Għaldaqstant, hija tqis li ma humiex ne'essarij domandi preliminari dwar dan is-suq.

15 F'dawn iż-żirkustanzi, il-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja s-segwenti domanda preliminari:

“Leżijonijiet li tipprevedi taxxa fuq it-total tal-karta tal-bilanza ta' stabbilimenti ta' kreditu, minnabba l-fatt li l-obbligu li titgħallas it-taxxa huwa impost fuq it-total tal-karta tal-bilanza mhux ikkonsolidata (mhux inkluż fil-kontijiet annwali kkonsolidati tal-grupp), tmur kontra l-libertà li jiġu pprovduti servizzi prevista fl-Artikoli 56 et seq. TFUE u/jew il-libertà ta' moviment tal-kapital u tal-pagamenti prevista fl-Artikolu 63 TFUE, meta stabbiliment ta' kreditu stabbilit fl-Awstrija jkollu jgħallas it-taxxa fir-rigward ta' tranżazzjonijiet bankarji mwettqa ma' klijenti mill-bqija tal-Unjoni Ewropea, filwaqt li dan ma huwiex il-każ ta' stabbiliment ta' kreditu stabbilit fl-Awstrija li jwettaq dawn it-tranżazzjonijiet inkwantu kumpannija omm ta' grupp ta' stabbilimenti ta' kreditu permezz ta' stabbiliment ta' kreditu li huwa membru tal-grupp li huwa stabbilit fi Stat ieor tal-Unjoni Ewropea u li l-karta tal-bilanza tiegħu għandha, minnabba l-appartenenza tiegħu għall-grupp, tiġi kkonsolidata mal-karta tal-bilanza tal-istabbiliment ta' kreditu li għandu l-kwalità ta' kumpannija omm?”

Fuq id-domanda preliminari

Osservazzjonijiet preliminari

16 Mid-deżiġjoni tar-rinviju jirriżulta li t-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa, li l-legalità tagħha hija kkontestata fil-kawża prinċipali, jolqtu lill-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija kif ukoll il-fergħat ta' stabbilimenti ta' kreditu barranin stabbiliti f'dan l-Istat Membru. Il-bażi ta' dawn it-taxxi hija ddeterminata skont it-“total tal-karta tal-bilanza mhux ikkonsolidata medja” tal-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija u, fil-każ ta' fergħat ta' kumpanniji barranin, abbażi ta' karta tal-bilanza fittizja. It-termini “mhux ikkonsolidata” ifissru li t-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa jiġu ddeterminati skont it-total tal-karta tal-bilanza ta' kull persuna legali kkunsidrata individwalment u mhux skont il-karta tal-bilanza ikkonsolidata ta' grupp ta' kumpanniji.

17 Kif irrilevat il-qorti tar-rinviju, it-tranżazzjonijiet bankarji huma riflessi fit-total tal-karta tal-bilanza tal-istabbilimenti ta' kreditu. Minn dan jirriżulta li l-ammont li għandu jiġi għat-taxxi inkwistjoni fil-kawża prinċipali jvarja skont it-tranżazzjonijiet bankarji tal-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija li huma jwettqu direttament jew fil-fergħat tagħom. It-tranżazzjonijiet bankarji tas-sussidjarji ta' tali stabbilimenti Awstriji, stabbiliti fi Stati Membri oħra, ma għandhomx jittiedu inkunsiderazzjoni għad-determinazzjoni tal-bażi ta' dawn it-taxxi.

18 Barra minn hekk, il-kawża prinċipali ma tirrigwardax il-possibbiltà tar-rikorrenti fil-kawża prinċipali, Hypothekenbank, li toffri servizzi sabiex tgħin stabbiliment stabbli fi Stat Membru li ma

huwiex l-Awstrija jew li jistabbilixxi ru?u fih. Kif ikkonfermat hija stess fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha, hija tipprovdi servizzi lill-klijenti tag?ha li huma residenti fi Stati Membri o?ra ming?ajr ma tirrikorri g?al stabbilimenti stabbli stabbiliti f'dawn tal-a??ar.

19 G?aldaqstant, permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 56 u 63 TFUE g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sa fejn din tobbliga lill-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija li, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jipprovdu servizzi lill-klijenti tag?hom li jirrisjedu fi Stati Membri o?rajn ming?ajr ma jirrikorru g?al stabbilimenti stabbli stabbiliti f'dawn tal-a??ar, li j?allu taxxa ddeterminata skont it-“total tal-karta tal-bilan? mhux ikkonsolidata medja”, li tinkludi t-tran?azzjonijiet bankarji mwettqa minn dawn l-istabbilimenti direttament ma' ?ittadini ta' Stati Membri o?rajn, filwaqt li teskludi l-istess tran?azzjonijiet imwettqa minn sussidjarji ta' stabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija meta dawn is-sussidjarji jkunu stabbiliti fi Stati Membri o?rajn.

Dwar il-libertà applikabbli

20 Peress li d-domanda preliminari saret kemm fid-dawl tal-Artikolu 56 TFUE kif ukoll tal-Artikolu 63 TFUE, preliminarjament je?tie? li ji?i ddeterminat jekk u, fejn applikabbli, sa liema punt le?i?lazzjoni nazzjonali b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali taffettwax l-e?er?izzju tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi u l-moviment liberu tal-kapital (sentenza tal-21 ta' ?unju 2018, Fidelity Funds et, C?480/16, EU:C:2018:480, punt 32).

21 Fil-kaw?a odjerna, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, sa fejn is-servizzi bankarji ji?u pprovduti lil residenti ta' Stati Membri li ma humiex l-Awstrija, l-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija ibatu, fir-rigward tat-taxxa ta' stabbiltà u tal-kontribuzzjoni spe?jali g?al din it-taxxa, minn trattament differenti li jvarja skont jekk dawn jipprovdux tali servizzi permezz jew le ta' sussidjarji stabbiliti fi Stati Membri o?rajn.

22 Quddiem il-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva), Hypothekenbank, issostni li dan it-trattament differenti huwa diskriminatorju u jista' jostakola, minn na?a, il-provvista ta' servizzi bankarji fi Stati Membri li ma humiex l-Awstrija u, min-na?a l-o?ra, il-moviment liberu tal-kapital.

23 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li tran?azzjonijiet bankarji, b?all-g?oti ta' krediti fuq ba?i professjonali, b?ala prinipju, jirrigwardaw kemm mal-libertà li ji?u pprovduti servizzi fis-sens tal-Artikoli 56 TFUE *et seq.* kif ukoll mal-moviment liberu tal-kapital fis-sens tal-Artikoli 63 TFUE *et seq.* (sentenza tat-3 ta' Ottubru 2006, Fidium Finanz, C-452/04, EU:C:2006:631, punt 43).

24 Barra minn hekk, g?andu jifakkar li, meta mi?ura nazzjonali tkun tirrigwarda kemm il-libertà li ji?u pprovduti servizzi kif ukoll il-moviment liberu tal-kapital, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha te?amina l-mi?ura inkwistjoni, b?ala prin?ipju, biss fid-dawl ta' wa?da minn dawn i?-?ew? libertajiet jekk jirri?ulta li, fi?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali, wa?da minn dawn hija kompletament sekondarja meta mqabbla mal-o?ra u li tista' ti?i asso?jata mag?ha (sentenza tas-26 ta' Mejju 2016, NN (L) International, C-48/15, EU:C:2016:356, punt 39).

25 Jidher li, fi?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali, l-aspett tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi jipprevali fuq dak tal-moviment liberu tal-kapital. Fil-fatt, permezz tal-argument tag?ha, li ng?ata sinte?i tieg?u mill-qorti tar-rinviju, Hypothekenbank tipprova ssostni li t-te?id inkunsiderazzjoni, g?all-finijiet tad-determinazzjoni tat-taxxa ta' stabbiltà u tal-kontribuzzjoni spe?jali g?al din it-taxxa, ta' tran?azzjonijiet bankarji li hija twettaq mhux permezz ta' intermedjarju ma' klijenti fi Stati Membri li ma humiex l-Awstrija i?id l-ispi?a ta' dawn it-tran?azzjonijiet u b'hekk jirrendi l-attività transkonfinali inqas attraenti. Tali ?irkustanza tikkon?erna b'mod prevalenti l-libertà li ji?u pprovduti servizzi, filwaqt li l-effetti fuq il-moviment liberu tal-kapital huma biss konsegwenza inevitabbli ta' dan.

26 Konsegwentement, je?tie? li ti?i e?aminata d-domanda mag?mula fir-rigward mhux tal-Artikoli 63 TFUE *et seq.*, marbuta mal-moviment liberu tal-kapital, i?da tal-Artikoli 56 TFUE *et seq.*, marbuta mal-libertà li ji?u pprovduti servizzi.

Fuq l-e?istenza ta' restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi

27 Je?tie? li ji?i rrilevat li, indipendentement mill-punt dwar jekk it-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni spe?jali g?al din it-taxxa jikkostitwixxux taxxa diretta jew indiretta, dawn ma ?ewx su??etti g?al armonizzazzjoni fi ?dan l-Unjoni u g?aldaqstant jaqg?u ta?t il-kompetenza tal-Istati Membri li, skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja g?andhom je?eri?taw din il-kompetenza b'rispett tad-dritt tal-Unjoni (sentenza tal-1 ta' Di?embru 2011, Il-Kummissjoni vs L-Ungerija, C-253/09, EU:C:2011:795, punt 42).

28 L-Artikolu 56 TFUE jipprekludi l-applikazzjoni ta' kwalunkwe le?i?lazzjoni nazzjonali li jkollha b?ala effett li tirrendi l-provvista ta' servizzi bejn Stati Membri iktar diffi?li mill-provvista ta' servizzi purament interna fi Stat Membru. Fil-fatt, konformement mal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, l-Artikolu 56 TFUE jirrikjedi t-tne??ija ta' kull restrizzjoni g?al-libertà li ji?u provduti s-servizzi imposta min?abba li l-fornitur ikun stabbilit fi Stat Membru differenti minn dak li fih jing?ata s-servizz (sentenza tal-25 ta' Lulju 2018, TTL, C?553/16, EU:C:2018:604, punt 45 u l-?urisprudenza ??itata).

29 Dawk il-mi?uri nazzjonali li jipprojbixxu, ifixklu jew li jirrendu inqas attraenti l-e?er?izzju ta' din il-libertà jikkostitwixxu restrizzjonijiet g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi (ara s-sentenza tal-25 ta' Lulju 2018, TTL, C?553/16, EU:C:2018:604, punt 46 u l-?urisprudenza ??itata).

30 Id-dritt g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi mog?ti mill-Artikolu 56 TFUE li?-?ittadini tal-Istati Membri jinkludi l-libertà "passiva" li ji?u pprovduti servizzi, ji?ifieri l-libertà tad-destinatarji ta' servizzi li j?uru Stat Membru ie?or sabiex jibbenefikaw minn servizz, ming?ajr ma jkunu ostakolati minn restrizzjonijiet (sentenza tad-9 ta' Marzu 2017, Piringer, C-342/15, EU:C:2017:196, punt 35).

31 F'dan ir-rigward, hemm lok li ji?i rrilevat li t-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni spe?jali g?al din it-taxxa ma jistabbilixxu l-ebda distinzjoni la skont l-ori?ini tal-klijenti u lanqas skont il-post tal-provvista. Fil-fatt, g?all-finijiet tad-determinazzjoni tal-ba?i ta' dawn it-taxxi skont it-total tal-karta tal-bilan? mhux ikkonsolidata medja tal-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni t-tran?azzjonijiet bankarji kollha mwettqa minn tali stabbiliment, mhux permezz ta' intermedjarju, fl-Awstrija jew fi Stat Membru ie?or.

32 Barra minn hekk, il-fatt wa?du li dawn it-taxxi jistg?u j?idu l-ispi?a tat-tran?azzjonijiet bankarji ma jistax jikkostitwixxi ostaklu g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi. Kif idde?idiet il-Qorti tal-?ustizzja, ma humiex imsemmija fl-Artikolu 56 TFUE mi?uri li l-effett wa?dieni tag?hom huwa li jo?olqu spejje? addizzjonali g?all-provvista inkwistjoni u li jaffettwaw bl-istess mod il-provvista ta' servizzi bejn Stati Membri u dik fi ?dan Stat Membru (sentenzi tat-8 ta' Settembru 2005, Mobistar u

Belgacom Mobile, C-544/03 u C-545/03, EU:C:2005:518, punt 31, kif ukoll tal-11 ta' l-unju 2015, *Berlington Hungary et*, C-98/14, EU:C:2015:386, punt 36).

33 Fir-rigward tal-allegazzjoni li kienet te?isti diskriminazzjoni kontra stabbilimenti bankarji stabbiliti fl-Awstrija li jwettqu tran?azzjonijiet bankarji fi Stat Membru ie?or mhux permezz ta' intermedjarju meta mqabbla ma' dawk li joffru dan is-servizz bl-g?ajnuna ta' sussidjarji indipendenti stabbiliti f'dan tal-a??ar, je?tie? li ji?i rrilevat li dawn l-a??ar imsemmija stabbilimenti g?a?lu li je?er?itaw il-libertà ta' stabbiliment li huma kkonferit lilhom mill-Artikoli 49 u 54 TFUE, filwaqt li dawk tal-ewwel huma stabbiliti biss fl-Awstrija u jipprovdu servizzi li huma ta' natura transkonfinali li jaqg?u ta?t il-libertà li ji?u pprovduti servizzi, iggarantita mill-Artikolu 56 TFUE.

34 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li hemm lok li ssir distinzjoni bejn il-kampijiet ta' applikazzjoni rispettivi tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi u tal-libertà ta' stabbiliment. G?al dan l-g?an, g?andu ji?i ddeterminat jekk l-operatur ekonomiku huwiex stabbilit jew le fl-Istat Membru li fih huwa joffri s-servizz inkwistjoni. Meta dan ikun stabbilit fl-Istat Membru li fih huwa joffri dan is-servizz, huwa jid?ol fil-kamp ta' applikazzjoni tal-libertà ta' stabbiliment, kif iddefinit fl-Artikolu 49 KE. Meta, min-na?a l-o?ra, l-operatur ekonomiku ma jkunx stabbilit fl-Istat Membru destinatariju, huwa jkun fornitur transkonfinali li jaqa' ta?t il-prin?ipju ta' libertà li ji?u pprovduti servizzi (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-11 ta' Di?embru 2003, *Schnitzer*, C-215/01, EU:C:2003:662, punti 28 u 29, kif ukoll tal-10 ta' Mejju 2012, *Duomo Gpa et*, C?357/10 sa C-359/10, EU:C:2012:283, punt 30).

35 Fil-fatt, il-kun?ett ta' stabbiliment, skont id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat FUE dwar il-libertà ta' stabbiliment, jimplika l-e?er?izzju effettiv ta' attività ekonomika permezz ta' installazzjoni stabbli fl-Istat Membru ospitanti g?al ?mien indeterminat. Konsegwentement hija tippresupponi l-installazzjoni reali tal-kumpannija kkon?ernata fl-Istat Membru ospitanti u l-e?er?izzju ta' attività ekonomika effettiva fih (sentenza tat-12 ta' Settembru 2006, *Cadbury Schweppes u Cadbury Schweppes Overseas*, C?196/04, EU:C:2006:544, punt 54).

36 G?all-kuntrarju, f'ka? li l-fornitur ta' servizz jispostja ru?u lejn Stat Membru ie?or la ma jkunx dak li fih huwa stabbilit, id-dispo?izzjonijiet tal-kapitolu tat-Trattat marbuta mas-servizzi, u, b'mod partikolari, it-tielet paragrafu tal-Artikolu 57 TFUE, jipprovdu li dan il-fornitur ikun qieg?ed je?er?ita hemmhekk l-attività tieg?u fuq ba?i temporanja (sentenzi tat-30 ta' Novembru 1995, *Gebhard*, C-55/94, EU:C:1995:411, punt 26, u tal-11 ta' Di?embru 2003, *Schnitzer*, C?215/01, EU:C:2003:662, punt 27).

37 F'dawn i?-?irkustanzi, l-Istati Membri jistg?u jie?du inkunsiderazzjoni dawn id-diver?enzi u, g?aldasqstant, li jittrattaw b'mod differenti, g?all-finijiet tat-taxxa, l-attivitàjiet ta' persuni u impri?i li jaqg?u, rispettivament, ta?t il-libertà ta' stabbiliment jew il-libertà li ji?u pprovduti servizzi u jimplikaw, b?ala regola ?enerali, konsegwenzi legali u ekonomi?i differenti.

38 Minn dan isegwi li le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma tistax tostakola jew tirrendi inqas attraenti l-e?er?izzju tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi.

39 Fir-rigward tad-dubju espressi mill-qorti tar-rinviju fir-rigward tar-rilevanza tas-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* (C-385/12, EU:C:2014:47), invokata quddiemha mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, je?tie? jifakkur li, fil-punti 37 sa 41 ta' din is-sentenza kif ukoll fil-punt 23 tas-sentenza tas-26 ta' April 2018, *ANGED* (C-234/16 u C-235/16, EU:C:2018:281), il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li taxxa obligatorja li tipprevedi kriterju ta' differenzazzjoni apparentement o??ettiv i?da li jisfavorixxi fil-parti l-kbira tal-ka?ijiet, fid-dawl tal-karatteristi?i tieg?u, lill-kumpanniji li jkollhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fi Stati Membri o?ra u li jinsabu f'sitwazzjoni paragonabbli ma' dawk li jkollhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fl-Istat Membru tat-taxxa, tikkostitwixxi diskriminazzjoni indiretta bba?ata fuq il-post tal-uffi??ju rre?istrat tal-

kumpanniji pprojbita mill-Artikoli 49 u 54 TFUE.

40 Madankollu, kif jirri?ulta mill-punti 18 u 26 tas-sentenza odjerna, fil-kaw?a prin?ipali, Hypothekenbank ma tistax tinvoka ksur tad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat FUE marbuta mal-libertà ta' stabbiliment.

41 Barra minn hekk, fil-kuntest tal-pro?edura prevista fl-Artikolu 267 TFUE, hija biss il-qorti tar-rinviju li g?andha tiddefinixxi l-kuntest fattwali tad-domandi li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja (sentenza tal-10 ta' Lulju 2018, Jehovan todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, punt 28).

42 ?ertament, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha ppre?entati quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, Hypothekenbank issostni li, fil-prattika, l-istabbilimenti ta' kreditu re?jonali stabbiliti fl-Awstrija qrib il-fruntieri ta' dan l-Istat Membru jipprovdu iktar spiss servizzi ta' natura transkonfinali mill-istabbilimenti ta' kreditu re?jonali l-o?ra stabbiliti f'dan l-istess Stat Membru, b'tali mod li t-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni spe?jali g?al din it-taxxa kienu jaffettwaw b'mod prevalenti l-ewwel imsemmija stabbilimenti. Din is-sitwazzjoni tikkostitwixxi diskriminazzjoni paragonabbli g?al dik inkwistjoni fis-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47). Madankollu, il-ftit data pprovduta minn Hypothekenbank fis-settur bankarju fl-Awstrija ma tippermettix li ti?i vverifikata l-fondatezza tal-allegazzjonijiet tag?ha. Fi kwalunkwe ka?, dawn l-elementi fattwali ma ?ewx ippre?enatati mill-qorti tar-rinviju.

43 G?aldaqstant, peress li ma huwiex stabbilit li l-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tista' to?loq sitwazzjoni paragonabbli ma' dik inkwistjoni fil-kaw?a li tat lok g?as-sentenza ta-l5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47), ma hemmx lok li ti?i e?aminata l-applikabbiltà, b'analo?ija fil-qasam tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi, tal-?urisprudenza ??itata fil-punt 41 tas-sentenza odjerna.

44 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti kollha, je?tie? li ting?ata risposta g?ad-domanda mag?mula li l-Artikolu 56 TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sa fejn din tobbliga lill-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija li, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jipprovdu servizzi lill-klijenti tag?hom li jirrisjedu fi Stati Membri o?rajn ming?ajr ma jirrikorru g?al stabbilimenti stabbli stabbiliti f'dawn tal-a??ar, li j?allsu taxxa ddeterminata skont it-“total tal-karta tal-bilan? mhux ikkonsolidata medja”, li tinkludi t-tran?azzjonijiet bankarji mwettqa minn dawn l-istabbilimenti direttament ma' ?ittadini ta' Stati Membri o?rajn, filwaqt li teskludi l-istess tran?azzjonijiet imwettqa minn sussidjarji ta' stabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija meta dawn is-sussidjarji jkunu stabbiliti fi Stati Membri o?rajn.

Fuq l-ispejje?

45 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 56 TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sa fejn din tobbliga lill-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija li, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jipprovdu servizzi lill-klijenti tag?hom li jirrisjedu fi Stati Membri o?rajn ming?ajr ma jirrikorru g?al stabbilimenti stabbli stabbiliti f'dawn tal-a??ar, li j?allsu taxxa ddeterminata skont it-“total tal-karta tal-bilan? mhux ikkonsolidata medja”, li tinkludi t-tran?azzjonijiet bankarji mwettqa minn dawn l-istabbilimenti direttament ma' ?ittadini ta' Stati Membri o?rajn, filwaqt li teskludi l-istess tran?azzjonijiet imwettqa minn sussidjarji ta' stabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija

meta dawn is-sussidjarji jkunu stabbiliti fi Stati Membri o?rajn.

Firem

* Lingwa tal-kaw?al: il-?ermani?.